

בג"צ 6196/17
בפני כבוד השופט א' שהם

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק
בירושלים

בעניין: **התאחדות עיתונאי החוץ בישראל**
ע"י ב"כ עוה"ד גלעד שר ו/או ג'ורג'יט זהר ו/או מורן אוריה-ספקטור
ממשרד גלעד שר ושות', עורכי דין
מרכז עזריאלי, המגדל העגול, קומה 17, תל אביב 6701101
טל': 03-6015000 ; פקס : 03-6015001

(להלן "העותרת")

- נ ג ד -

משטרת ישראל
באמצעות פרקליטות המדינה
משרד המשפטים
צלאח אדין 29
ירושלים

(להלן "המשיבה")

תשובה מטעם העותרת

ובקשה לאיחוד הדיון עם בג"ץ 6118/17 ובג"ץ 6192/17

בהתאם להחלטת כבוד השופט א' שהם מיום 14.11.2017, מבקשת העותרת לעמוד על עתירתה וכן כי העתירה כאמור תיקבע לשמיעה במאוחד עם תיקי בג"ץ 6118/17 ו- 6192/17, וזאת מן הנימוקים המפורטים כדלקמן:

פתח דבר

1. לנוכח חשיבות הסיקור העיתונאי הבינלאומי בזמן אמת ופגיעתה המתמשכת של המשיבה בחברי העותרת, באינטרס הציבור ובזכויות חוקתיות, מבלי שהמשיבה עומדת בתנאי פסקת ההגבלה שבחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, מבקשת העותרת מבית משפט נכבד זה לקיים ללא דיחוי דיון בעתירה הנדונה, כאמור בכותרת.

2. מטרתה של המשיבה בתגובתה לעתירה ובבקשותיה החוזרות ונשנות למתן ארכות להגשת תגובתה כאמור, לפרקי זמן בלתי סבירים, הינה הימנעות מדיון ומקביעות שיפוטיות של בית משפט נכבד זה בעניין התנהלותה השיטתית והבלתי חוקית באירועים נשוא העתירה ודומיהם, כשהיא עושה כן, בין היתר, בהעדר הנחיות ובחריגה מסמכות. כל אלה, תוך שהמשיבה מקווה, כפי שיפורט להלן, כי בחלוף האירועים נשוא הגשת העתירה דגן ועתירות נוספות שהוגשו בסמיכות באותו עניין (בג"ץ 6118/17 ו-6192/17), תוכל היא לטעון כי העתירה אינה אקטואלית עוד.

3. יש להקנות חשיבות ציבורית מן המעלה הראשונה לדיון שיפוטי בהתנהלותה של המשיבה, ובכלל זה, בעניין התנהלותה השרירותית, הבלתי מידתית, האלימה, החוזרת ונשנית של המשיבה תוך פגיעה בזכויות יסוד, ובהן חופש הביטוי, חופש התנועה, הזכות לקבלת מידע, זכות הציבור לדעת, והכל תוך הפרת כללי מינהל תקין, בהעדר נהלים ובחריגה מסמכות, התנהלות המזכירה משטרים שאינם דמוקרטיים.

בקשותיה החוזרות ונשנות של המשיבה להגשת תגובתה

4. מעת הגשת העתירה דגן, עשתה המשיבה כל שביכולתה על מנת לדחות הגשת תגובתה בכלל ודיון בעתירה בפרט. בהתאם להחלטת כבוד השופט שהם מיום 2.8.17, לפני ארבעה חודשים ויותר, נקבע כי על המשיבה להגיש את תגובתה לעתירה ולבקשה למתן צו ביניים עד ליום 24.08.17. ואולם, ביום 23.8.17, יממה בלבד לפני המועד האחרון להגשת תגובתה, הגישה המשיבה לבית משפט נכבד זה בקשה להארכת מועד עד ליום 14.9.17 בית המשפט הנכבד נעתר לבקשתה של המשיבה כאמור. יצוין כי באי כוח העותרת, מטעמים קולגיאליים אך בשל נחיצות הדיון בעניין שבנדון ודחיפותו, נעתרו לבקשת המשיבה להגשת ארכה עד ליום 5.9.17 בלבד.

5. ביום 14.09.17 היום שבו הייתה המשיבה אמורה להגיש את תשובתה כאמור, לאחר שקיבלה ארכה מאת בית המשפט הנכבד, שבה ב"כ המשיבה ופנתה לבאי כוח העותרת בבקשה כי יסכימו שוב לארכה נוספת להגשת תגובת המשיבה לעתירה,

הפעם עד ליום 6.11.17. באי כוח העותרת הודיעו על התנגדותם לבקשה האמורה מהטעמים שפורטו לעיל.

6. על אף האמור, ביום 14.09.17, המועד הנוסף האחרון שנקבע להגשת תגובת המשיבה, הגישה המשיבה בקשה נוספת להארכת מועד להגשת תגובתה וזאת עד ליום 6.11.17 (ארכה בת 45 ימים). בבקשה כאמור נכתב כדלקמן: **"על מנת שיוכלו להוסיף ולבחון את הדברים, יבקשו המשיבים כרוק זמן נוסף של 45 ימי עבודה..."**. בצעד מקומם מכל בחינה, המשיבה אף לא טרחה להעביר לעיונם של באי כוח העותרת העתק בקשתה כנדרש בהתאם לתקנות סדרי הדין בבית הדין הגבוה לצדק.

נספח "1" העתק בקשת המשיבה מיום 14.9.17, מצ"ב ומסומנת כנספח "1" לתשובה ובקשה זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

7. ביום 19.9.17, נעתר בית משפט נכבד זה לבקשת המשיבה למתן ארכה להגשת תגובתה עד ליום 6.11.17 (להלן: **"תגובת המשיבה"**).

8. הלכה למעשה, המשיבה הגישה תגובתה לעתירה בתום למעלה מחודשיים מהמועד שנקבע לראשונה להגשת תגובתה.

9. כצפוי, משהוגשה תגובת המשיבה לעתירה, טוענת המשיבה בראשית תגובתה כדלקמן: **"דין העתירה להידחות...הואיל והיא אינה אקטואלית עוד"**.

10. העותרת תטען להתנהלות המשיבה בחוסר תום לב בניסיון להכשיר בדיעבד את התנהלותה הבלתי חוקית, כפי שיפורט להלן.

הפרת הוראות החוק על ידי המשיבה

11. המשיבה טענה בתגובתה כי פעלה בהתאם לאמור בסעיף 4א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: **"פקודת המשטרה"**), אולם המציאות העובדתית מלמדת על כך כי המשיבה הגבילה כניסה לעיר העתיקה באופן סלקטיבי: בעוד

שכניסת אזרחים יהודים ותיירים הותרה ללא כל הגבלה, כניסת עיתונאים נאסרה באופן גורף ושרירותי, כמפורט בהרחבה בעתירה. בין היתר, סרטוני וידיאו המהווים מוצג 1 לעתירה, מעידים על האמור לעיל.

12. המשיבה אף לא טענה מפורשות כי התקיים חשש ממשי לפגיעה בביטחון הנפש או הרכוש, ואף לא הציגה ראשית ראיה לקיומן של נסיבות כאמור, העשויות להצדיק - בסייגים הקבועים בחוק ובפסיקה - הגבלת תנועה בכפוף לאמור בסעיף 4א לפקודה. עצם התרת הכניסה של תיירים ואזרחים יהודיים, משמיטה את היסוד לטענה בדבר חשש ממשי לפגיעה חמורה.

13. זאת ועוד, סעיף 4א(ב) לפקודה קובע כי שימוש בסמכויות כאמור ייעשה ככל שהנסיבות מאפשרות זאת, באישור קצין משטרה. במקרה שלפנינו, העובדות מעידות על כך ששוטרים זוטרים קיבלו החלטות למנוע באופן גורף כניסת עיתונאים, ולעומת זאת, להתיר כניסת אזרחים.

14. אף המשיבה עצמה טענה בסעיף 13 לתגובתה כי "ההחלטות התקבלו בכל מקרה לגופו...". לתקשורת נאמר מפי המשיבה כי מקבלי ההחלטות פזורים בשטח. בנוסף, כמפורט להלן, הודתה המשיבה עצמה בצורך בקביעת נהלים בעניין שבנדון.

היעדר נהלים וחריגה מסמכות

15. מתגובת המשיבה עולה כי זו פעלה בהעדר הנחיות מתאימות וברורות. ביום 23.9.17, רק לאחר הגשת העתירות האמורות, ולקראת הדיונים הצפויים בעניינן, הופץ מסמך מטעם המשיבה הכולל "קווים מנחים להתנהלות המשטרה מול גורמי התקשורת בשטח", מסמך שחוקיות תכניו מוטלת בספק, תוך שהמשיבה עצמה טוענת כי "מסמך זה אינו מהווה נוהל ונכתב לצורך מתן מענה מהיר לסוגיות שהתעוררו ועל מנת להקנות כלים ברורים לגורמים הפועלים בשטח". [ההדגשות אינן במקור, הח"מ].

"2" לתשובה ובקשה זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.

16. העותרת תטען כי כל תכליתו של המסמך האמור הייתה ניסיון להכשיר, לאחר מעשה, במעין-נהלים-שאינם-נהלים, אך כאלה שיש בהם משום פגיעה בזכויות חוקתיות, את התנהלותה הלא חוקית של המשיבה, כמפורט בהרחבה בעתירה. בנוסף תטען העותרת כי מטעמים אלו, בין היתר, ביקשה המשיבה חזור ובקש ארכות להגשת תגובתה לעתירה, כמפורט לעיל.

17. לנוכח האמור, תטען העותרת כי המשיבה פעלה בחריגה מסמכות ובניגוד להוראות החוק, מצב המחייב התערבות של בית משפט נכבד זה, בין היתר, לשם הגנה על זכויות חוקתיות.

18. העותרת תטען כי פגיעה בזכויות יסוד, באינטרס הציבור באופן בלתי הפיך (שכן העדר סיקור בזמן אמת מונע קבלת המידע בזמן הרלוונטי) ובעקרונות הדמוקרטיה, כמפורט בעתירה, טעונה הסמכה מפורשת בחוק. למרות טענות המשיבה כי תפעל לגיבוש נהלים, הרי שממילא אין די בנהלים על מנת להכשיר פגיעה כאמור. נהלים כאלה ואחרים של המשיבה, לו היו קיימים בעבר ו/או מגובשים כיום, אין בהם כדי לעמוד בתנאים המצטברים של פסקת ההגבלה, לאמור סעיף 8 לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, הקובע: "אין פוגעים בזכויות שלפי חוק יסוד זה אלא בחוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל, שנועד לתכלית ראויה, ובמידה שאינה עולה על הנדרש, או לפי חוק כאמור מכוח הסמכה מפורשת בו".

העדר התייחסות עניינית של המשיבה בעניין אי הכרה בתעודות עיתונאים

19. בנוסף, יצוין כי המשיבה לא התייחסה באופן ענייני בתגובתה לטענות העותרת בעניין אי הכרת המשיבה בתעודות העיתונאים שמנפיקה לשכת העיתונות הממשלתית בהתאם לקריטריונים שנקבעו על ידיה, ובהם אישור גורמי הביטחון. העותרת תטען כי המשיבה נהגה בעניין זה בחוסר סבירות קיצוני ובחריגה מסמכות המדגישים אף הם, כשהם לעצמם, את הצורך בקיום דיון ענייני בטיעוני העותרת בעתירתה.

התנהלות בלתי חוקית מטעם המשיבה באירועים נוספים

20. ביום 9.9.17, לאחר הגשת העתירה, התרחשו אירועים נוספים, שבהם הוכו עיתונאים ונדחפו על ידי המשיבה ונמנע מהם סיקור עיתונאי וזאת בשיחי ג'ראת בירושלים בעוד לא נשקפה כל סכנה הנובעת מביצוע מלאכתם של העיתונאים.

21. ביום 10.10.17, במסגרת ניסיון עיתונאים לסקר את מצעד ירושלים בחג הסוכות, בעוד לא נשקפה כל סכנה כתוצאה מכך, נהגה המשיבה באלימות מילולית ופיזית תוך אחיזה וטלטול עיתונאית וסירוב להכיר בתעודת העיתונאי הממשלתית שברשותה.

22. נכון ליום 7.12.17, לנוכח הכרזת נשיא ארה"ב בעניין ההכרה בירושלים כבירת מדינת ישראל לצד הנפיצות השוררת דרך קבע בעיר העתיקה, התקבלו דיווחים בעניין עימותים בשער שכס וסגירת מעבר גלבוע על ידי כוחות הביטחון.

23. ביום 8.12.17, צוות הטלוויזיה הגרמנית שצילם בשער שכס הונחה על ידי המשיבה תוך שימוש באלימות, לעזוב את המקום. באירוע זה, צלם נדחף באכזריות על ידי שוטר והוכה באופן שהמצלמה שבידו הייתה נשמטת אלמלא צלם בצוותו שעמד בסמוך אליו נטל אותה לידיו. בידי העותרת סרטון וידיאו המתעד את האירוע. כמו כן, בידי העותרת תצלומים שצולמו במועד האמור, באזור שער שכס, המעידים על שוטר רכוב על סוס בקרבה בלתי סבירה מאנשי תקשורת הנוטים ליפול כתוצאה מכך וכן תצלומי מצלמות שבורות.

24. העותרת תגיש לבית משפט נכבד זה בקשה נפרדת להגשת ראיות בקשר לאירועים האמורים, בין השאר, כדי להצביע על שיטתיות והמשכיות בהפרת זכויות יסוד של חברי העותרת ושרירותיות בהפעלת שיקול דעת אצל המשיבה.

התנהלות שיטתית ומדיניות חוזרת ונשנית

25. העותרת תטען כי קיימת חשיבות ציבורית מן המעלה הראשונה לקיים דיון בעתירה דן שכן התנהלות המשיבה הינה שיטתית, מגמתית וחוזרת ונשנית חדשים לבקרים. נושאי חופש הסיקור העיתונאי והגבלתו נדונו לא אחת בבית משפט נכבד זה ונקבעו

לגביהם הלכות ברורות. יחד עם זאת, המציאות מעידה על היעדר יישום בפועל של הוראות החוק והפסיקה, באופן חוזר ונשנה, בין היתר, על ידי המשיבה, ולעיתים על ידי כוחות ביטחון אחרים.

26. אירועים מסוג זה הינם דינמיים מטבעם, עשויים להתמשך כמה שעות בלבד, הם בעלי עניין ציבורי גבוה, בארץ ומחוצה לה, ואף בעת רגיעה יחסית מדובר בהפוגות זמניות בלבד, שתגענה לקיצן, ושוב יעלה הצורך הדחוף לקיים דיון בהיבטים החוקתיים הנגזרים מן העתירה. מטבע הדברים, לרוב אין כל אפשרות של ממש לערוך בירור שיפוטי בזמן אמת, על אף נחיצותו של דיון כזה וחשיבותו הרבה.

27. למעלה מן הצורך, יצויין כי עיני העולם נשואות לירושלים, בפרט בימים אלו, והתנהלות המשיבה, כמפורט לעיל ובהרחבה, בעתירה, מסבה למדינה נזק תדמיתי ומדיני, בחלקו בלתי הפיך, על רקע שאיפתה לבוא בקרב משפחת העמים כמדינה דמוקרטית ונאורה.

28. דווקא בעת הזו, תטען העותרת כי קיים הכרח כי בית משפט נכבד זה יתערב, על מנת למנוע הישנות פגיעה בזכויות חוקתיות, בעקרונות הדמוקרטיה ובאינטרס הציבור, בין היתר, באמצעות ניסוח אצל המשיבה של מעין-נהלים-שאינם-נהלים כלאחר יד ובמיוחד מאחר שהעותרת – כמצוין בעתירה – מאגדת במסגרתה מאות גופי שידור וכלי תקשורת מרחבי העולם, האמורים לסקר בזמן אמיתי ולא בדיעבד, עבור עשרות ומאות מיליונים, בעשרות מדינות, בדיוק את מה שהמשיבה מונעת מהם שלא כדין.

29. עוד יצוין כי טענת המשיבה, כי במועד הגשת תגובתה לא הוטלו מגבלות על סיקור עיתונאי, ועל כן, אין לדון בעתירה, שוללת למעשה מעיקרא כל אפשרות שבית המשפט הגבוה לצדק ידון בהתנהלותה בעתות שבהן קיים עניין ציבורי גבוה בסיקור אירועים אקטואליים וחדשותיים. אין לקבל את הטענה כי מדיניות המשיבה תזכה בחסינות שיפוטית רק בשל אופייה הזמני. בעניין דיון בשאלות עקרוניות, הנוגעות

לזכויות יסוד, אשר מעצם טבען חולפות בטרם ניתן להכריע בהן, פסק בית המשפט הנכבד כדלקמן:

בעניין בג"ץ 3239/17 מיקה סמטנסקי נ' ראש הממשלה (פורסם בנבו, 24.08.2017)
נקבע כדלקמן:

"ההחלטה מושא העתירה, מטבעה, מוגבלת לפרק זמן קצר שעשוי לחזור על עצמו, ולפיכך ראינו להידרש אליה".

ראה גם בג"ץ 8260/16 המרכז האקדמי למשפט ולעסקים נ' כנסת ישראל (פורסם בנבו, 06.09.2017).

"... יש מקרים כמו ... או כמו העתירה שלפנינו, שבהם הסוגיה היא אקטואלית לחווה ועלולה להתעורר גם בהמשך הדרך. למצבים שכאלה הציבו בתי המשפט בארה"ב חריגים לכלל ה-mootness, וביניהם את החריג, הרלבנטי לעניינו, אשר חל כשניתן לצפות שהשאלה המשפטית הנדונה תתעורר שוב בעתיד, לגבי הצדדים המסוימים להליך, או לגבי אחרים, אך שאלה זו, בגלל אופייה הזמני, תהפוך תיאורטית במהלך ההתדיינות המשפטית".

ובעניין בג"ץ 73/85 סיעת "כך" נ' שלמה הלל - יושב-ראש הכנסת, לט(3) 141 (1985)
נקבע כדלקמן:

"יפה עשה המשיב, ויפה עשה מר יאראק, בטיעון זה. אמת הדבר, בית-משפט זה אינו דן בשאלות שאינן אקטואליות, ואין הוא נותן חוות-דעת אקדמית, גרידא בשאלות בעלות עניין תיאורטי, אך כלל זה אינו חל במקום שטבעו של האירוע, שעליו סבה העתירה, הוא כזה, שהכרעה שיפוטית בו עשויה לבוא לאחר שהאירוע התרחש, אך תוך קיום הסתברות סבירה, שאירועים דומים

יתרחשו בעתיד (ראה: [17] (1911) . *so. Pac. Terminal co. V. Int. Comm.* .
Comm). במקרים הלא, מן הראוי הוא שבית המשפט ידון בעתירה, שאם לא
כן לא ידון בה לעולם, שכן מעצם מהותה היא תהא לעולם מוקדמת מדיי או
מאוחרת מדיי. אל לו לבית המשפט לנעול דלתותיו בפני מקרים אלה בטענה
של חוסר אקטואליות, שאם ינהג כן, יהא תחום שלם של עניינים
קונסטיטוציוניים חשובים חסין בפני ביקורת שיפוטית". [ההדגשות אינן
במקור, הח"מ].

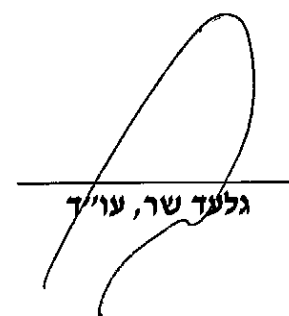
30. אשר על כן, בנסיבות העניין ולנוכח האירועים הנוספים המתרחשים בימים אלו ממש,
מבקשת העותרת מבית משפט נכבד זה לקיים ללא דיחוי דיון גם בעתירה הנדונה,
במועד המוקדם שנקבע לדיון בעניין בג"ץ 6118/17 ליום 5.2.17.

מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה זו.

תל אביב 11 בדצמבר 2017

מורן אוריה-ספקטור, עו"ד

ג'ורג'ט זהר, עו"ד

גלעד שר, עו"ד

גלעד שר ושות', עורכי דין
ב"כ העותרת

רשימת נספחים

העתק בקשת המשיבה מיום 14.9.17	נספח 1
מסמך שהופץ על ידי המשיבה מיום 23.9.17	נספח 2

נספח 1

העתק בקשת המשיבה מיום 14.9.17

בג"ץ 6196/17

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

התאחדות עיתונאי החוץ בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד גלעד שר ואח' ממועד גלעד שר ושות', עורכי דין
מרכז עזריאלי, המגדל העגול, קומה 17, תל אביב, 6701101
טל': 03-6015000 ; פקסי': 03-6015001

תעודת

נ ג ד

משטרת ישראל

על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים ירושלים

טל': 02-6466513 ; פקסי': 02-6467011

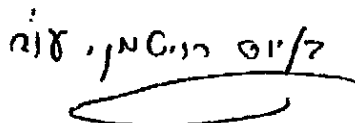
המשיבה

בקשה להארכת מועד מטעם המשיבים

1. בהתאם לתחלטה כבוד השופט שהם מיום 2.8.17 ולארכה שניתנה, על המשיבים להגיש תגובתם לעתירה ולבקשה למתן צו ביניים עד היום, 14.9.17.
2. לאחרונה, נדרשו המשיבים רבות לסוגיה שבמוקד העתירה. על מנת שיוכלו להוסיף ולבחון את הדברים, יבקשו המשיבים פרק זמן נוסף, של 45 ימי עבודה, וזאת עד ליום 6.11.17, לצורך העברת התייחסותם המלאה לפרקליטות המדינה.
3. ב"כ העותר, עו"ד מורן אוריה ספקטור, התנגדה לבקשה.

היום, כ"ג אלול תשע"ז

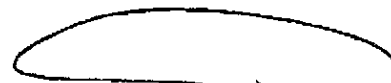
14 ספטמבר 2017

שרון אבירם, עו"ד

עוזרת במחלקת הבג"צים

בפרקליטות המדינה

ד"ר יובל רויסמן, עו"ד

ממונה על ענייני בג"צים

בפרקליטות המדינה

נספח 2

מסמך שהופץ על ידי המשיבה מיום 23.9.17

- בלמס -

לשכת היועץ המשפטי
טלפון: 02-5428150
פקס: 02-5898762
ג' בתשרי, התשע"ח
23 ספטמבר 2017
מספרנו: 106231317
רמ/02/109

מפקדים

הנדון: קווים מנחים להתנהלות המשטרה
מול גורמי תקשורת בשטח

פעילות משטרת ישראל במרחב הציבורי כוללת טיפול באירועי חפטי"ד, אירועים המוניים וזירות עבירה (להלן: "אירוע" או "אירוע במרחב הציבורי"). פעילות זו מלווה במגע ישיר עם גורמי תקשורת - עיתונאים וצלמים המבקשים להגיע לאירוע, לדווח ולתעד ממנו (להלן: "מוקד הסיקור העיתונאי"). נוכח תלונות ועתירות שהוגשו לאחרונה באשר להתנהלות שוטרים מול עיתונאים באירועים שונים אנו מבקשות לשוב ולחזר את העקרונות על פיהם נדרשת המשטרה לפעול מול עיתונאים בשטח:

1. מדיניות מאוזנת

- א. משטרת ישראל מחוייבת בהגנת על זכויות היסוד ובכלל זה על תופש הביטוי ועל זכות הציבור לדעת. משטרת ישראל מכירה בחשיבות תפקידם של גורמי התקשורת במימוש זכות הציבור לדעת ובחשיבות נוכחותם של עיתונאים בשטח. עם זאת, ישנן זכויות נוספות ואינטרסים ציבוריים אחרים, שלעיתים מתנגשים בזכויות אלו, שהמשטרה מחוייבת בהגנה עליהם כמו השמירה על חיי אדם ושלמות גופו ושמירתו של הסדר הציבורי.
- ב. בהתנהלותו של שוטר במרחב הציבורי עליו לבצע משימותיו, תוך עריכת איזון ראוי בין השמירה על חופש הסיקור העיתונאי לבין הזכויות והאינטרסים המתנגשים האחרים.
- ג. עיתונאים משמשים מעין 'צינור' להעברת מידע לציבור ומשמשים כזרועו הארוכה בשטח לקבלת מידע ולכן השוטר נדרש, ככל שהדבר ניתן בנסיבות העניין והמקום, לאפשר להם גישה למוקד הסיקור העיתונאי, גם במקרים בהם הגישה לאזרחים אסורה או מוגבלת.

2. גישה לאירוע - הכלל והחריג

- א. ככלל, בהתנהלות שוטר מול גורמי תקשורת באירוע במרחב הציבורי עליו לשמור על פתיחות ושקיפות. השוטר יעשה ככל הניתן על מנת לאפשר לגורמי התקשורת להגיע למוקד הסיקור העיתונאי.
- ב. החריג: שוטר יוכל לחסום את הגישה של עיתונאים למוקד הסיקור העיתונאי או להגבילה בתנאים (כגון שעות, מיקום, ליווי) בהתקיימן של אחת מהנסיבות הבאות:
- 1) קיומה של סכנה לחיי אדם או לשלמות גופו, לרבות קיומו של חשש כי כניסת העיתונאי תסלים אווירה של אלימות לרמה העלולה לסכן חיי אדם.
 - 2) קיומו של חשש שכניסת עיתונאים למוקד הסיקור העיתונאי תשבש מהלכי חקירה תלווה בביצועה של עבירה פלילית אחרת (כגון פגיעה בפרטיות, חשיפת מידע חסוי) או תאפשר ביצועה של עבירה כאמור.
 - 3) קיומו של חשש שהסיקור יהווה הפרה של צו איסור פרסום.
 - 4) קיומו של צו על פי כל דין, לסגירת שטח מוקד הסיקור העיתונאי כגון: צוים שיפוטיים, שטח צבאי סגור, קיומה של החלטה על "שטח סטרילי" לגבי אישיות מאובטחת.
- ג. שוטר יאפשר גישה למוקד הסיקור העיתונאי או יסיר את מגבלות הגישה שהוטלו מיד בסמוך לחלוף עילת המניעה.
- ד. ככלל, יש להימנע מאיסור על עיתונאים להגיע למקום אליו מותרת גישת אזרחים.

3. שימוש באמצעי צילום

- א. לצילום עיתונאי עצמאי המשקף לציבור באופן אותנטי את המתרחש באירוע, יש חשיבות בשמירה על אמון הציבור. לכן ככלל, המשטרה לא תגביל שימוש באמצעי צילום על ידי עיתונאים.
- ב. על אף האמור לעיל, המשטרה תוכל להגביל שימוש באמצעי צילום אם המדובר בצילום שהוא אסור על פי כל דין או כשבהצבת הציוד יש משום הפרעת מעבר עבור אזרחים ו/או שוטרים, באופן שפוגע בביצוע תפקידו של השוטר באירוע. במקרים כאלה, יש לשאוף למציאת פתרון ביניים כגון כניסה למוקד הסיקור העיתונאי עם אמצעי צילום נייד בלבד.

4. הגורם המוסמך למנוע גישת עיתונאי

- א. ככלל, החלטה על מניעה או הגבלת גישה של כלל הציבור למוקד סיקור עיתונאי, ובכלל זה מניעת גישה של עיתונאים תתקבל על ידי מפקד האירוע. באירוע בו העילה למניעת הגישה מתפתחת אד הוק תתקבל ההחלטה על ידי המפקד המבצעי בשטח והוא ידווח בהודמנות האפשרית הראשונה על החלטתו בשרשרת הפיקוד בציר הפיקודי ובציר הדוברות.

ב. מתן היתרי כניסה לעיתונאים על אף החלטה כאמור בס"ק אי תהיה בתיאום דובר מרחבי או מחוזי מול מפקד האירוע.

ג. על אף האמור בס"ק אי לעיל, החלטה שהיא אחת מאלה, תיעשה על ידי קצין בדרגת תת ניצב לפחות, לאחר היוועצות עם דובר המשטרה:

(1) מניעת גישה לעיתונאי הנובעת מחשש לפגיעה בו במהלך האירועים.

(2) מניעת גישה לעיתונאי על רקע חשש כי כניסת העיתונאי למוקד הסיקור תסלים אווירה של אלימות לרמה העלולה לסכן חיי אדם.

(3) מניעת גישה לעיתונאי מלהגיע לזירת סיקור אליו מותרת גישת אזרחים.

5. הזדהות גורמי תקשורת

כניסת גורמי תקשורת לאירוע לצורך סיקור עיתונאי, תותר רק לאחר הצגת תעודת לע"מ.

6. תיאום מול גורמי דוברות

בכל מקרה של בעיה בהזדהות של עיתונאי או קושי בהגעה של עיתונאי למוקד הסיקור העיתונאי, יש להפנות את העיתונאי לדובר המשטרה המרחבי/ מחוזי.

באירועים המוניים, תתגבר המשטרה על פי שיקול דעתה ועל פי הצורך את גורמי הדוברות לצורך מתן מענה בזמן אמת לעיתונאים בשטח.

7. תיזרוך שוטרים

גורמי הדוברות והמפקדים יתדרכו את השוטרים בנושאים הנכללים במכתב זה.

בכבוד רב,

עו"ד אילת אלישר, תני"צ
היועצת המשפטית

מירב לפידות, נצי"מ
דוברת משטרת ישראל